

243/12.00.00.00/2025

TOHTORIKOULUTUKSEN LAADUKKAAN OHJAUKSEN PERIAATTEET JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSSA

Vararehtorin päätös 30.4.2025

Tällä päätöksellä vahvistetaan tohtorikoulutuksen laadukkaan ohjauksen periaatteet Jyväskylän yliopistossa.

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelija Heli Niskanen heli.m.niskanen@jyu.fi.

Kaisa Miettinen
Vararehtori

Jakelu:

Dekaanit
Tiedeneuvoston jäsenet
Koulutuspalvelut

TOHTORIKOULUTUKSEN LAADUKKAAN OHJAUKSEN PERIAATTEET JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSSA

Sisällys

1 JOHDANTO.....	1
2 OHJAUKSEN PERIAATTEET.....	2
2.1 Opiskelijälähtöisyys.....	2
2.2 Kokonaisvaltaisuus.....	2
2.3 Saavutettavuus.....	2
2.4 Yhteisöllisyys.....	3
3 OHJAUKSEN OSA-ALUEET.....	3
3.1 Asiantuntijuus.....	3
3.2 Kansainvälistyminen.....	3
3.3 Urasuunnittelu.....	4
3.4 Hyvinvointi.....	4
4 OHJAUKSEN LAADUNVARMISTUS JA ARVIOINTI.....	4
5 OHJAUKSEN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA.....	5

1 JOHDANTO

Tohtorikoulutuksen laadukkaan ohjauksen periaatteiden tavoitteena on tukea väitöskirjaohjaajien ohjaustyötä, edistää tohtoriopiskelijoiden tasalaatuista ohjausta ja neuvontaa, tuoda näkyväksi ja selkiyttää eri toimijoiden tehtäviä tohtoriopiskelijoiden ohjauksessa, opetuksessa ja neuvonnassa sekä tukea ohjaukseen, opetukseen ja neuvontaan liittyvää kehitystyötä. Periaatteet on tarkoitettu ensisijaisesti väitöskirjaohjaajille sekä tohtorikoulujen ja tohtoriohjelmien johdolle, mutta myös esimerkiksi koulutuspalvelut ja tohtoriopiskelijoille suunnattua opetusta järjestävät yksiköt voivat hyödyntää periaatteita tohtorikoulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen liittyvässä työssä.

Alla on määritelty tohtoriopiskelijoiden ohjaukseen liittyvät keskeiset käsitteet sen mukaan, mitä näillä käsitteillä tässä dokumentissa tarkoitetaan.

Tohtoriopiskelija: Henkilö, joka suorittaa tohtorin tutkintoa jossakin Jyväskylän yliopiston tohtoriohjelmassa. Tohtoriopiskelijan tehtävät on lueteltu ohjausasiakirjan liitteessä 1.

Väitöskirjaohjaaja: Ohjaaja, jonka tiedekunta on nimennyt tohtoriopiskelijalle. Vastuullinen ohjaaja -käsitteellä viitataan ns. pääohjaajaan. Vastuullisen ohjaajan on oltava työsuhteessa Jyväskylän yliopistoon. Tohtoriopiskelija ja väitöskirjaohjaajat laativat yhdessä joka lukuvuosi päivitettävän ohjausasiakirjan, joka on suunnitelma väitöskirjan ohjauksesta ja tutkinnon valmistumisen aikataulusta. Ohjausasiakirja laaditaan ohjausasiakirjapalvelussa. Väitöskirjaohjaajien tehtävät on lueteltu ohjausasiakirjan liitteessä 1.

Seurantaryhmä: Tiedekunta nimeää jokaiselle tohtoriopiskelijalle seurantaryhmän, jonka keskeisimpiä tehtäviä ovat tohtoriopiskelijan väitöstutkimuksen ja opintojen etenemisen

seuranta ja tukeminen sekä tohtoriopiskelijan urasuunnittelun tukeminen. Seurantaryhmän tehtävät on lueteltu tarkemmin ohjausasiakirjan liitteessä 1.

Ohjaus: Jyväskylän yliopistossa suoritettavaan tutkintoon sisältyvään väitöskirjaan annetaan ohjausta Jyväskylän yliopistossa. Päävastuu tohtoriopiskelijan ohjauksesta on väitöskirjaohjaajilla, joilla on rooli paitsi väitöstutkimuksen myös tutkintoon kuuluvien opintojen, kansainvälistymisen sekä urasuunnittelun ohjauksessa. Tärkeä osa ohjaamista on väitöstutkimuksen aiheen rajaaminen niin että tutkimus voi valmistua tavoiteajassa. Tämän lisäksi tohtoriopiskelijalle nimetty seurantaryhmä, yliopiston järjestämä opetus, yliopistoyhteisön toimintaan osallistuminen, koulutuspalveluiden antama opintoneuvonta sekä muu kansainvälistymiseen, urasuunnitteluun ja hyvinvointiin liittyvä tuki edistävät opintojen ja väitöstutkimuksen laatua ja valmistumista.

2 OHJAUKSEN PERIAATTEET

Jyväskylän yliopistossa tohtoriopiskelijat saavat ohjausta, opetusta ja tukea seuraavien neljän periaatteen mukaisesti: 1) opiskelijälähtöisyys, 2) kokonaisvaltaisuus, 3) saavutettavuus sekä 4) yhteisöllisyys.

2.1 Opiskelijälähtöisyys

Tohtoriopiskelijoiden ohjauksessa opiskelijälähtöisyys näkyy ennen kaikkea siinä, että tohtoriopiskelijan osaaminen, tutkimusaiheeseen liittyvät mielenkiinnon kohteet, uratavoitteet ja tunnistetut osaamistarpeet ovat merkittävässä roolissa väitöstutkimuksen tutkimussuunnitelman ja jatko-opintosuunnitelman laatimisessa.

2.2 Kokonaisvaltaisuus

Kokonaisvaltaisuus syntyy siitä, että oman alan asiantuntijuuden ja tutkijan taitojen kehittymisen lisäksi tohtoriopiskelijat saavat kansainvälistymiseen, urasuunnitteluun sekä hyvinvoinnin edistämiseen ja ylläpitämiseen liittyvää tukea ja ohjausta (ks. luku 3 Ohjauksen osa-alueet). Lisäksi ohjausta ja neuvontaa on saatavilla opintoihin hakeutumisesta valmistumiseen asti.

2.3 Saavutettavuus

Saavutettavuus tarkoittaa sitä, että väitöstutkimuksen ja opiskelun sujumiseksi tarvittavaa ohjausta, neuvontaa ja tietoa on tarjolla, opetuksessa käytetään monipuolisia menetelmiä, materiaalit ovat saavutettavia ja opetuksessa ja ohjauksessa huomioidaan yksilöllisyys ja moninaisuus. Tohtoriopiskelija ja väitöskirjaohjaajat ovat yhdessä vastuussa siitä, että heillä on säännöllisiä tutkimustyötä ja opintoja edistäviä ohjauskeskusteluja. Säännöllinen ohjaus yhdessä aikataulutettujen tavoitteiden kanssa tukee tohtorin tutkinnon laatua ja valmistumista 3–4 vuoden tavoiteajassa (kokopäiväisesti työskennellen). Tiedekunnat huomioivat opetussuunnitelmissa ja opetusohjelmissa erilaiset tavat järjestää opetusta ja suorittaa opintoja. Lisäksi tohtoriopiskelijat voivat tarvittaessa hakea opintojen suorittamiseen liittyviä yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä, kuten lisäaikaa tentissä. Tohtoriopiskelijoiden

ohjeistukseen ja perehdytykseen liittyvät vastuut jakautuvat useille eri tahoille. Näitä vastuita on kuvattu tarkemmin yliopiston verkkosivuilla Tohtoriopiskelijan ohjeissa.

2.4 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on kiinnittymistä yliopistoyhteisöön ja omaan tieteenalaan. Tämän tukemiseksi tohtorikoulujen ja -ohjelmien johto ja väitöskirjaohjaajat kannustavat kaikkia tohtoriopiskelijoita olemaan aktiivisesti mukana yliopiston ja oman yksikön toiminnassa sekä mahdollisuuksien mukaan oman tieteenalan kansallisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa ja verkostoissa. Tämä koskee myös niitä tohtoriopiskelijoita, jotka tekevät opintoja osa-aikaisesti esimerkiksi työn ohessa. Ulkomailta Suomeen tulleiden tohtoriopiskelijoiden kiinnittymistä yliopistoyhteisöön ja suomalaiseen yhteiskuntaan tukevat myös esimerkiksi suomen kielen opinnot ja JYU:n Lähiystäväohjelma.

3 OHJAUKSEN OSA-ALUEET

Tohtoriopiskelijat saavat ohjausta, opetusta ja tukea neljällä toisiaan täydentävällä osa-alueella: 1) asiantuntijuus, 2) kansainvälistyminen, 3) urasuunnittelu sekä 4) hyvinvointi. Tohtoriopiskelijoiden kokonaisvaltainen ohjaus, opetus ja tuki näillä osa-alueilla rakentuu väitöskirjaohjaajien, seurantaryhmän, opetusta antavien yksiköiden, yliopisto- ja tiedeyhteisössä toimimisen sekä yliopiston koulutuspalveluiden ja muiden yksiköiden yhteistyönä. Eri toimijoiden tehtäviä on kuvattu tarkemmin yliopiston verkkosivuilla Tohtoriopiskelijan ohjeissa.

3.1 Asiantuntijuus

Tohtorikoulutuksen keskiössä on oman alan asiantuntijuuden ja tutkijan taitojen kehittyminen. Koulutus tukee vahvasti myös ns. yleisten työelämä- tai valmiustaitojen, kuten viestintätaitojen, ongelmanratkaisutaitojen, itsensä johtamisen ja yhteistyötaitojen kehittymistä. Väitöstutkimuksen tekeminen muodostaa valtaosan tohtorikoulutuksesta ja on ensisijaisessa roolissa asiantuntijuuden, tutkijan taitojen ja yleisten työelämätaitojen kehittämisessä. Päävastuu tutkimustyön ohjauksesta on väitöskirjaohjaajilla. Väitöstutkimuksen lisäksi asiantuntijuuden ja työelämätaitojen kehittymistä tukevat esimerkiksi erilaiset opinnot ja toimiminen yliopisto- ja tiedeyhteisössä sekä yliopiston ulkopuolisissa organisaatioissa ja yrityksissä.

3.2 Kansainvälistyminen

Tohtorikoulutuksen tavoitteena on antaa tutkinnon suorittaneelle tutkijan taitojen, asiantuntijuuden ja työelämätaitojen ohella myös valmiudet kansainvälisessä yhteistyössä toimimiseen. Yliopiston kansainväliset tutkimus- ja oppimisympäristöt tarjoavat tähän erinomaiset puitteet. Tohtorikoulutukseen voi sisältyä esimerkiksi kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja ulkomaille suuntautuvia tutkimusvierailuja sekä kotimaassa ja ulkomailla järjestettäviä kansainvälisiä konferensseja ja kesä- ja talvikouluja. Väitöskirjaohjaajat tukevat tohtoriopiskelijoiden integroitumista kansainväliseen tiedeyhteisöön.

3.3 Urasuunnittelu

Tohtorintutkinnon jälkeistä työllistymistä tulisi pohtia jo tohtoriopintojen alkuvaiheessa, jotta opiskelijan uratavoitteita voidaan huomioida tohtoriopintojen suunnittelussa. Opintojen aikana tohtoriopiskelijaa tukevat urasuunnittelussa väitöskirjaohjaajat ja seurantaryhmä sekä yliopiston työelämäpalvelut. Lisäksi yliopisto ja sen yksiköt järjestävät esimerkiksi alumnitoimintaa ja yrityspäiviä.

3.4 Hyvinvointi

Tohtoriopiskelijoiden hyvinvointia, akateemisia opiskelutaitoja ja työssä jaksamisen valmiuksia tukevat erilaiset yliopiston ja sen yksiköiden tarjoamat materiaalit, opinnot ja koulutukset, palvelut ja tapahtumat sekä Jyväskylän korkeakoululiikunta uMove:n tarjonta. Työsuhteisilla tohtoriopiskelijoilla on käytössään myös työterveyshuollon palvelut. Apurahatutkijoilla on tietyin ehdoin mahdollisuus saada yliopiston maksama sairauskuluvakuutus.

4 OHJAUKSEN LAADUNVARMISTUS JA ARVIOINTI

Väitöskirjaohjaajat ovat tohtorin tutkinnon suorittaneita oman alansa asiantuntijoita, joilla on kokemuksen kautta karttunutta osaamista tutkimuksen tekemisestä ja tutkijana toimimisesta osana laajempaa tiedeyhteisöä. Tiedekunnat vastaavat siitä, että tohtoriopiskelijoille nimetään väitöskirjaohjaajat, joilla on riittävät tieteelliset ansiot ja asiantuntemus ohjaustehtävässä toimimiseksi. Yliopisto ja sen yksiköt järjestävät väitöskirjaohjaajille heidän ohjausosaamistaan tukevaa ja kehittävää koulutusta (esim. yliopiston henkilöstökoulutus) ja vertaistapaamisia.

Yliopiston yksiköt tukevat väitöskirjaohjaajien sitoutumista ohjaustehtävään varaamalla työsuunnitelmiin riittävästi aikaa ohjaustyölle ja ohjausosaamisen kehittämiseksi. Tiedekunnat huolehtivat siitä, ettei vastuullisen ohjaajan ohjattavien lukumäärä ole niin suuri, että se vaarantaa riittävän ohjauksen kaikille ohjattaville. Riittävän ohjauksen varmistamiseksi vastuullisen ohjaajan ohjattavien lukumäärän tulisi olla enintään 10 aktiivista tohtoriopiskelijaa. Tutkijakoulu suosittelee, että jokaiselle tohtoriopiskelijalle nimetään vähintään kaksi väitöskirjaohjaajaa. Tutkijakoulu ja tohtorikoulut ja -ohjelmat yhdessä koulutuspalveluiden kanssa huolehtivat siitä, että väitöskirjaohjaajat tuntevat ohjaustyön kannalta oleelliset tohtorikoulutusta koskevat ohjeistukset.

Tohtorikoulujen ja -ohjelmien johto arvioi ohjauksen laatua ja riittävyyttä. Indikaattorina voidaan käyttää esimerkiksi opintojen etenemistä (suoritetut opintopisteet), tutkintomääriä ja tutkintojen suoritusajkoja sekä opiskelijakyselyiden tuloksia. Arvioinnissa hyödynnetään yliopiston tietojärjestelmiä ja tietovaraston raportointiportaalin raportteja.

Yliopiston yksiköt huolehtivat siitä, että lähijohtajat keskustelevat ohjaustehtävistä ja ohjausosaamisen kehittämistarpeista osana tavoitekeskustelua.

5 OHJAUKSEN TOTEUTTAMISUUNNITELMA

Ohjauksen toteuttamissuunnitelmassa kuvataan, miten tohtorikoulutuksen laadukkaan ohjauksen periaatteiden mukainen ohjaus käytännössä toteutetaan. Toteuttamissuunnitelmien laatimista tukee mallipohja. Yliopiston tutkintosäännön mukaan ohjauksen toteuttamissuunnitelmat vahvistetaan opetussuunnitelmien yhteydessä. Opetussuunnitelmakauden 2024–2028 osalta tiedekuntaneuvostot vahvistavat tohtorikoulutuksen ohjauksen toteuttamissuunnitelmat kevään 2025 aikana ja ne tulevat voimaan syyslukukauden 2025 alkaessa. Tohtorikoulut huolehtivat siitä, että väitöskirjaohjaajat ja tohtoriohjelmien johtajat tuntevat tohtorikoulutuksen laadukkaan ohjauksen periaatteet ja yksikön ohjauksen toteuttamissuunnitelman.

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti JYU Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using JYU Sign

Päiväys / Date: 30.04.2025 10:51:02 (UTC +0300)

Kaisa Miettinen

Vararehtori

Organisaation varmentama (JYU-käyttäjätunnus)
Certified by organization (JYU user account)